

REKOMENDACIJOS

ES IR ARMĖNIJOS BENDRADARBIAVIMO TARYBOS REKOMENDACIJA Nr. 1/2017

2017 m. lapkričio 20 d.

dėl ES ir Armėnijos partnerystės prioritetų [2018/315]

ES IR ARMĖNIJOS BENDRADARBIAVIMO TARYBA,

atsižvelgdama į Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimą, ypač į jo 78 straipsnį,

kadangi:

- (1) 1996 m. balandžio 22 d. buvo pasirašytas ir 1999 m. liepos 1 d. įsigaliojo Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Armėnijos Respublikos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas ⁽¹⁾ (toliau – Susitarimas);
- (2) pagal Susitarimo 78 straipsnį Bendradarbiavimo taryba gali pateikti atitinkamas rekomendacijas, kad būtų pasiekti Susitarimo tikslai;
- (3) remdamosi Susitarimo 95 straipsnio 1 dalimi, šalys imasi visų bendrųjų ar specialiųjų priemonių, reikalingų prievolėms pagal Susitarimą vykdyti, ir užtikrina, kad būtų pasiekti Susitarime numatyti tikslai;
- (4) atlikus Europos kaimynystės politikos peržiūrą pasiūlyta pradėti naują bendradarbiavimo su šalimis partnerėmis etapą, abipusiškai prisiimant daugiau atsakomybės;
- (5) Sąjunga ir Armėnija susitarė sutvirtinti savo partnerystę ir susitarti dėl 2017–2020 m. laikotarpio prioritetų, skirtų Armėnijos atsparumui ir stabilumui palaikyti ir stiprinti;
- (6) todėl Susitarimo šalys suformulavo ES ir Armėnijos partnerystės prioritetus, kurie padės įgyvendinti Susitarimą, daugiausia dėmesio skiriant bendradarbiavimui siekiant drauge nustatytų bendrų interesų,

PRIĖMĖ ŠIĄ REKOMENDACIJĄ:

1 straipsnis

Bendradarbiavimo taryba rekomenduoja šalims įgyvendinti ES ir Armėnijos partnerystės prioritetus, išdėstytus priede.

2 straipsnis

Ši rekomendacija įsigalioja jos priėmimo dieną.

Priimta Briuselyje 2017 m. lapkričio 20 d.

Europos Sąjunga

Bendradarbiavimo tarybos vardu
F. MOGHERINI

Armėnijos Respublika
E. NALBANDIAN

⁽¹⁾ O L L 239, 1999 9 9, p. 3.

PRIEDAS

EUROPOS SĄJUNGOS IR ARMĖNIJOS PARTNERYSTĖS PRIORITETAI

I. APLINKYBĖS

1996 m. balandžio 22 d. buvo pasirašytas ir 1999 m. liepos 1 d. įsigaliojo Europos Bendrijų bei jų valstybių narių ir Armėnijos partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas (toliau – Partnerystės ir bendradarbiavimo susitarimas). ES bei jos valstybės narės ir Armėnija 2017 m. vasario 27 d. užbaigė derybas dėl **Išsamaus ir tvirtesnio partnerystės susitarimo** (toliau – ITPS), kurio tekstas baigiamas rengti pasirašyti. **ES ir Armėnijos partnerystės prioritetų** tikslas – lengvinti partnerių bendradarbiavimą, be kita ko, pagal naująjį susitarimą. Partnerystės prioritetais siekiama sutvirtinti ES ir Armėnijos ryšius ir propaguoti visuotines vertybes bei stabilumą, atsparumą, saugumą ir klestėjimą, remiantis demokratija, žmogaus teisėmis, teisinės valstybės principu ir tvarią ekonomikos augimu bei atvirumu. Jie atitinka **Armėnijos Respublikos** ir ES nustatytus prioritetus, įskaitant nustatytuosius **Europos kaimynystės politikos** (EKP) peržiūroje ⁽¹⁾. Partnerystės prioritetai grindžiami bendros atsakomybės ir diferencijavimo principais, o juos rengiant remtasi keturiais prioritetais, ⁽²⁾ dėl kurių bendrai sutarta 2015 m. Rytų partnerystės **aukščiausiojo lygio susitikime Rygoje** ir kuriuos kaip būsimą darbo gaires abi šalys patvirtino per 2016 m. gegužės mėn. ES ir Rytų partnerystės užsienio reikalų ministrų susitikimą. Galiausiai partnerystės prioritetai taip pat dera su **darnaus vystymosi tikslais** iki **2030 m. ir 2015 m. Paryžiaus susitarimu** dėl klimato kaitos, taip pat su juose nustatytais įsipareigojimais spręsti klausimus, susijusius su ekonominiu, aplinkos ir socialiniu tvarumu bei klimato kaita.

ES ir Armėniją sieja bendri **interesai ir vertybės**, visų pirma atsižvelgiant į Armėnijos vykdomas ekonomines ir politines reformas ir jos dalyvavimą regionų bendradarbiavimo projektuose, be kita ko, pagal Rytų partnerystės programą. **Naujuoju išsamiu susitarimu bus atnaujintas ir apibrėžtas teisinis dvišalių santykių pagrindas** ir ši postūmų reikėtų išnaudoti ES ir Armėnijos santykiams sutvirtinti, be kitų dalykų, susitariant dėl partnerystės prioritetų. Ši nauja visa apimanti sistema ir prioritetinės bendradarbiavimo sritys bus apibrėžtos remiantis **abipusiu** glaudesnio bendradarbiavimo interesu, kartu atsižvelgiant į kitus ES ir Armėnijos tarptautinius įsipareigojimus.

Partnerystės prioritetai grindžiami ankstesniu vaisingu bendradarbiavimu vykdytu, be kita ko, įgyvendinant **EKP veiksmų planą**, kurį jie pakeis. Šiais partnerystės prioritetais turėtų būti remiamasi nustatant reguliariai vykstančių politinio dialogo susitikimų ir sektorių dialogų darbotvarkę, kaip apibrėžta naujajame Susitarime, kuriuo taip pat bus remiamasi įgyvendinant ir stebint prioritetus.

Šiais partnerystės prioritetais bus grindžiamas būsimasis ES ir Armėnijos finansinis bendradarbiavimas ir programavimas, visų pirma kita 2017–2020 m. laikotarpio Bendra paramos Armėnijai programa.

II. PRIORITETAI

Partnerystės prioritetais atsižvelgiama į **bendrus interesus** ir sutelkiamas dėmesys į tas sritis, kuriose bendradarbiavimas abipusiškai naudingas. Remdamosi **bendromis vertybėmis** ir tvirtu įsipareigojimu demokratijos ir žmogaus teisių srityse, Armėnija ir ES toliau sieks pagrindinių regioninio stabilumo rėmimo tikslų. Pilietinė visuomenė yra svarbi Rytų partnerystės dalyvė, todėl ES ir Armėnija toliau lengvins jos dalyvavimą įgyvendinant šiuos prioritetus. **Ekonominis bendradarbiavimas** siekiant tvaraus **augimo** – tai abipusiškai labai svarbi sritis, kurioje svarstysime visas įmanomas verslo aplinkos gerinimo galimybes. Augimas turi būti spartesnis ir įtraukesnis, todėl reikės stiprinti atitinkamus viešųjų institucijų gebėjimus ir žmogiškąją kapitalą, taip pat toliau tobulinti valdymą ir gerinti infrastruktūros jungtis. Išsprendus šiuos klausimus bus sukurtos palankios sąlygos tvirtesniai bendradarbiavimui pagrindiniuose sektoriuose ir didesniai judumui, o tai bus **naudinga piliečiams** – tiek ES, tiek Armėnijos. Prioritetai yra susiję tarpusavyje ir stiprina vienas kitą. Laikantis **daugiadalykio ir kompleksinio** požiūrio, kuris yra būtinas tikslui pasiekti, kiekvieną prioritetinę temą sudaro keli elementai. Tai apima bendrą aktyvų įsitraukimą į daugiašalius bendradarbiavimo forumus, įskaitant pagal Rytų partnerystės programą.

⁽¹⁾ Dok. JOIN(2015) 50 final, 2015 m. lapkričio 18 d.

⁽²⁾ Žr. keturias II dalies antraštes. Prioritetai

1. Institucijų ir gero valdymo stiprinimas

ES ir Armėnija yra pasiryžusios toliau bendradarbiaudamos propaguoti **žmogaus teises, teisinės valstybės principą ir pagrindines laisves**. Bendradarbiaudamos jos nuolat gerins Armėnijos viešąjį administravimą, gerą valdymą ir teismines institucijas, intensyviai kovą su korupcija ir stiprins pilietinę visuomenę. **Lyčių lygybės, aplinkos ir socialiniai klausimai** bus įtraukti į visas sritis.

Daugiausia dėmesio bus skiriama atitinkamų teisės aktų, tarp jų – **naujosios Konstitucijos**, įgyvendinimui ir vykdymui. **Rinkimų reforma**, dėl kurios sutarta 2016 m. rugsėjo mėn. ir kuri parengta, be kita ko, remiantis Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos ir jos Demokratinė institucijų ir žmogaus teisių biuro rekomendacijomis, taikoma nuo 2017 m. balandžio 2 d. vykusių Parlamento rinkimų. Šalys taip pat sieks toliau plėtoti **palankią aplinką pilietinei visuomenei, įskaitant socialinių partnerių organizacijas**, ir jos dalyvavimą sprendimų priėmimo. Su pilietine visuomene konsultuotasi rengiant šiuos partnerystės prioritetus ir jos vaidmuo taip pat bus svarbus stebint jų įgyvendinimą.

Šalys dės daugiau pastangų, kad būtų **reformuotas viešasis administravimas**, įskaitant vietos valdžios institucijas ir **teisėsaugą**. Ypač daug dėmesio bus skirta teisei valstybei, teisminių institucijų nepriklausomumo skatinimui, teisei kreiptis į teismą ir teisei į teisingą bylos nagrinėjimą. Ši reforma bus pradėta parengiant strateginę viešojo administravimo reformos programą. Bendradarbiaudami siekiame stiprinti valdžios sektoriaus atskaitomybę ir veiksmingumą tokiomis priemonėmis kaip modernus žmogiškųjų išteklių valdymas, kartu atsižvelgiant į lyčių aspektą, ir platus **e. valdžios** naudojimas, be kita ko, sveikatos sektoriuje. Politikos formavimas ir vertinimas bus grindžiamas aiškiais įrodymais, kuriuos, be kitų šaltinių, teiks aukštos kokybės statistikos tarnyba.

Kova su korupcija bus administracinės reformos ir šalies pastangų įtvirtinti teisinės valstybės principą pagrindas. Bendradarbiaujant daugiausia dėmesio bus skiriama tam, kad būtų sustiprinti kovos su korupcija organai ir peržiūrėti teisės aktai, visų pirma susiję su viešųjų pirkimų sistema ir turto deklaravimo sistema, kurių tinkamą įgyvendinimą būtina užtikrinti, ir viešųjų funkcijų vykdymo valdymu tose srityse, kuriose su ekonominiais ir kitais interesais siejama rizika yra didžiausia (viešieji pirkimai, muitinė, leidimų išdavimas), siekiant užtikrinti aukštus etikos standartus ir išvengti interesų konflikto. Vadovaudamasi atitinkamomis ITPS nuostatomis Šalys paramos priemonės įgyvendina laikydamosi patikimo finansų valdymo principų ir bendradarbiaudamos užtikrina ES ir Armėnijos finansinių interesų apsaugą.

Bendradarbiavimu saugumo sektoriuje bus siekiama didinti saugumo sektoriaus subjektų atskaitomybę ir spręsti abipusiškai svarbias problemas, su kuriomis susiduriama kovojant su organizuotu nusikalstamumu, narkotikais ir terorizmu, įskaitant terorizmo finansavimą ir pinigų plovimą, tokiomis priemonėmis, kuriomis gerbiamos įvairiuose susitarimuose, kuriais reglamentuojami ES ir Armėnijos santykiai, nustatytos nuostatos dėl teisingumo, laisvės ir saugumo. Tolesnis sienų valdymo modernizavimas turės dvejopos naudos: padės didinti šalies bei regiono saugumą ir plėtoti ekonomiką, nes bus lengvinami teisėti mainai. Šalys taip pat bendradarbiaus nusikalstamu būdu įgyto turto susigrąžinimo srityje – bus patobulinta Armėnijos teisinė sistema ir įsteigta visateisė turto susigrąžinimo tarnyba.

2. Ekonominis vystymasis ir rinkos galimybės

Bendras Šalių tikslas – tvarus ir įtraukus Armėnijos ekonominis vystymasis. Tvariam augimui būtina patikima ekonominė politika, kuria užtikrinamas makroekonominis ir finansinis stabilumas. Įgyvendinant šią politiką svarbus nuolatinis išpareigojimas vykdyti tvarią biudžeto politiką, kartu neatsisakant kapitalo bei socialinių išlaidų ir sukaupiant išteklių, būtinų reaguoti į išorės sukrėtimus. **Viešųjų finansų valdymas** (svarbus valdymo bei demokratijos ir ekonominio vystymosi elementas) bus neatsiejamas nuo geriausios tarptautinės praktikos principų. Siekiant didesnio finansų sektoriaus patikimumo ir atsparumo, bus toliau pagal tarptautines normas ir geriausių praktiką stiprinama bankų priežiūra. Muitinės ir mokesčių administravimo modernizavimas ir reformavimas, taip pat tarptautinis bendradarbiavimas kovos su sukčiavimu srityje ir jos sustiprinimas padės surinkti daug daugiau pajamų.

Geresnė verslo aplinka – esminė ekonominio vystymosi sąlyga. Todėl prioritetinės sritys bus šios: tolesnis administracinių procedūrų paprastinimas ir administracinių išlaidų mažinimas, geresnės mažųjų ir vidutinių įmonių (**MVĮ**) galimybės gauti finansavimą patikimoje ir diversifikuotoje finansų rinkoje, taip pat geresnė nuosavybės teisių apsauga ir įgyvendinimo užtikrinimas. Stiprios verslo rėmimo organizacijos ir verslo asociacijos padės ekonominės veiklos vykdytojams pasinaudoti naujomis galimybėmis ir susitirpinti jų balsą formuojant ekonominę politiką. ES ir Armėnija sieks užtikrinti, kad Armėnijos įmonės turėtų daugiau galimybių dalyvauti tarptautinėse vertės grandinėse, įtraukdamos ES ir Armėnijos ekonominės veiklos vykdytojus, o tai paskatins technologijų ir žinių perdavimą. Siekiant šio tikslo labai svarbus verslo rėmimo organizacijų vaidmuo, o ES parama padedant Armėnijos ir Europos įmonėms užmegzti kontaktus gali sustiprinti nacionaliniu lygmeniu dedamas pastangas. Armėnijos dalyvavimas tarptautinėse vertės grandinėse gali apimti tiesiogines užsienio investicijas, kurios savo ruožtu gali tą dalyvavimą sustiprinti ir paspartinti, o tai gali padėti ugdyti ir stiprinti vietos gebėjimus ir kompetenciją; todėl labai svarbu gerinti investicijų sistemą – didinti jos skaidrumą, patikimumą ir efektyvumą. Kad investicijų aplinka būtų palanki verslui, taip pat būtina veiksminga konkurencija produktų ir paslaugų rinkose, kurią užtikrina stipri, nepriklausoma konkurencijos institucija, besilaikanti aukščiausių etikos standartų, turinti galimybę naudotis veiksmingu antimonopolinių teisės aktų vykdymo užtikrinimo mechanizmu ir veiksminga intelektinės nuosavybės teisių, įskaitant geografines nuorodas, apsauga. Verslo lengvinimo

aspekto įtraukimas į visas politikos sritis padės skatinti augimą. Norint užtikrinti, kad ekonominis vystymasis būtų įtraukus ir padėtų gerinti visų Armėnijos piliečių gerovę, būtina moderni užimtumo ir socialinė politika. Taip pat būtinos tinkamos institucijos, užtikrinančios veiksmingą darbo sąlygų, įskaitant darbuotojų saugą ir sveikatą, priežiūrą.

Svarbu įgyvendinti bendrą Armėnijos vystymosi strategiją, taip pat atskirų sektorių strategijas (MVĮ strategiją ir Europos iniciatyvos „Small Business Act“ vertinimo rekomendacijas, eksporto rėmimo, kaimo plėtros strategijas ir pan.), kad būtų galima aktyviai dalyvauti MVĮ (COSME) ir moksliniams tyrimams bei inovacijoms („Horizontas 2020“) skirtose ES programose ir tobulinti informacinės ir ryšių technologijos (IRT) reglamentavimo aplinką ir infrastruktūrą visapusiškai pasinaudojant šiose srityse ES teikiama parama.

Norint modernizuoti Armėnijos ekonomiką ir visuomenę, svarbu skatinti **skaitmeninę ekonomiką**, be kita ko, Armėnijos skaitmeninę aplinką suderinant su ES bendrąja skaitmenine rinka.

Šių strategijų įgyvendinimo stebėsenos priemonės turėtų apimti viešojo ir privačiojo sektorių dialogą bei konsultacijas su atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis, įskaitant socialinių partnerių organizacijas.

Žalioji ekonomika gali labai prisidėti prie darnaus vystymosi. **Aplinkos klausimai, tarp jų – klimato kaitos, bus integruoti** į visas pagrindines atitinkamas politikos sritis.

ES ir Armėnija jau veiksmingai bendradarbiauja **žemės ūkio, regionų ir kaimo plėtros srityse**, kad skatintų ūkininkų būrimąsi į grupes ir pridėtinės vertės grandinių kūrimą visoje Armėnijoje. Nors žemės ūkis ir natūrinis ūkininkavimas teikia galimybių apsirūpinimo maistu saugumo ir neoficialaus užimtumo požiūriu, svarbu toliau plėtoti šio sektoriaus konkurencingumą, be kita ko, tokiomis priemonėmis kaip gebėjimų stiprinimas ir galimybių gauti finansavimą skatinimas. Remdamosi ankstesniais pasiekimais ir savo veiksmus koordinuodamos su visų lygmenų viešojo administravimo reforma, Šalys **visuose regionuose** toliau stiprins ekonominę, socialinę ir teritorinę sanglaudą.

3. Jungtys, energijos vartojimo efektyvumas, aplinka ir klimato politikos veiksmai

Armėnija – žemyninė šalis – yra priversta spręsti jungčių keliamas problemas. Problemų dėl atokumo ir ribotų jungčių su ekonominės, politinės ir socialinės veiklos centrais patiria ir kai kurie šalies regionai. Bendradarbiavimas šiose srityse su ES ir kitomis Rytų partnerystės šalimis, visų pirma Gruzija, gali padėti palengvinti padėti, kurią lemia Armėnijos geografinė padėtis.

Geresnės vidaus ir tarpvalstybinės jungtys padėtų sustiprinti Armėnijos augimo potencialą, nes daugėtų verslo galimybių, gerėtų transportas, logistika ir vertės grandinių jungtys. Automobilių keliai, geležinkeliai ir oro keliai – pagrindinės Armėnijos transporto rūšys. Pagrindinės Armėnijos prekybos partnerės yra ES, Rusija ir Kinija, todėl kroviniai dažniausiai gabenami traukinių keltais iš Gruzijos uostų. Šalys bendradarbiaudamos parengs greito muitinio įforminimo pasienyje procedūras, nes jos būtinos norint išvengti brangių visų rūšių transporto prastovų.

Šalys, vadovaudamosi aiškiais prioritetais, taip pat bendradarbiaudamos vykdys **išplėsto pagrindinio transeuropinio transporto tinklo (TEN-T)** projektus, kad pagerintų Armėnijos prieigą prie tarptautinių rinkų. Be to, bus skatinamas bendradarbiavimas kelių eismo saugos srityje, aprėpiant tiek infrastruktūros, tiek politikos aspektus. Investicijos į infrastruktūrą turėtų nekenkti aplinkai ir didinti atsparumą klimato kaitos poveikiui.

Siekiant užtikrinti veiksmingas jungtis ir plėtoti rinką ne tik artimojoje kaimynystėje, svarbu vykdyti civilinės aviacijos reformą, kurią įgyvendinus bus galima su ES sudaryti **aviacijos susitarimą**.

Geras aplinkos valdymas (visų pirma poveikio aplinkai vertinimo ir strateginio poveikio vertinimo naudojimas, galimybė susipažinti su informacija apie aplinką ir teisę kreiptis į teismus aplinkos klausimais) ir **aplinkos bei klimato politikos aspektų įtraukimas į atitinkamas politikos sritis** bus tvirtas darnaus vystymosi pagrindas. Į naująjį Susitarimą įtrauktais aplinkos srities įsipareigojimais bus remiamasi įgyvendinant atitinkamas reformas. Didesnis **energijos vartojimo efektyvumas** leis greitai, žymiai ir tvariai taupyti ir kartu padės **perėti** prie mažataršės ir klimato kaitos poveikiui atsparios ekonomikos; gyvenamųjų pastatų sektoriuje tokie veiksmai gali būti susieti su pagal Merų

paktą vykdomu darbu. Tol, kol tinkamam energijos tiekimo lygiui išlaikyti bus naudojama branduolinė energija, būtina užtikrinti aukštą branduolinės saugos lygį: turi būti remiamasi Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) standartais ir ITPS nurodytais ES standartais bei praktika.

Būtina modernios visuomenės funkcionavimo sąlyga – patikimas energijos tiekimas už prieinamą kainą, o tam, kad tokia visuomenė išliktų tvari, būtina riboti jo poveikį aplinkai bei klimatui. Šį tikslą, įgyvendinus naujausius teisės aktus, kuriais reglamentuojamas energijos vartojimo efektyvumas, atsinaujinantieji energijos išteklių ir elektros energijos rinka, padės pasiekti efektyvesnis išteklių ir energijos vartojimas, be kita ko, gyvenamųjų pastatų sektoriuje, ir platesnis atsinaujinančiųjų išteklių energijos naudojimas. Padėti pasiekti šiuos tikslus gali ir paslaugų bei infrastruktūros sričių viešieji pirkimai.

Energetinis saugumas taip pat gali būti padidintas gerinant ir plečiant jungtis tarp kaimyninių šalių. Kad būtų nustatyti bendros svarbos projektai, kuriems galėtų būti skiriama ES finansinė parama, labai svarbus Armėnijos nuolatinis aktyvus įsitraukimas į daugiašalį bendradarbiavimą įgyvendinant Rytų partnerystės programą. Norint užtikrinti Armėnijos energetinį saugumą ir saugą itin svarbu didinti energijos vartojimo efektyvumą ir skatinti naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją stiprinant pajėgumus ir aiškiai nustatant investavimo prioritetus.

Galiausiai, vienas svarbiausių tikslų turi išlikti Mecamoro branduolinės elektrinės uždarymas ir saugus eksploatacijos nutraukimas, taip pat kuo ankstesnis tam skirtų veiksmų gairių / veiksmų plano priėmimas, atsižvelgiant į poreikį pakeisti šią elektrinę naujais pajėgumais ir taip užtikrinti Armėnijos energetinį saugumą ir darnaus vystymosi sąlygas.

4. Judumas ir žmonių tarpusavio ryšiai

Šalys bendradarbiaudamos sieks lengvinti savo piliečių judumą ir plėsti žmonių tarpusavio ryšių aprėptį tiksliniais veiksmais, be kita ko, skirtais jaunimui, studentams, tyrėjams, menininkams, kultūros sektoriaus ir verslo subjektams dar kartą patvirtindamos, kad Šalių piliečių didesnis judumas saugiomis ir tinkamai valdomomis sąlygomis tebėra vienas pagrindinių tikslų, ir tinkamu metu apsvarstys galimybę pradėti vizų režimo liberalizavimo dialogą su Armėnija, jei bus sudarytos sąlygos tinkamai valdomam ir saugiam judumui, įskaitant veiksmingą Šalių vizų režimo supaprastinimo ir readmisijos susitarimų įgyvendinimą. Jos bendradarbiaus kovodamos su neteisėta migracija, be kita ko, įgyvendinant readmisijos susitarimą, propaguojant sienų valdymo politiką ir teisinės bei operatyvines sistemas.

Migracijos srautų valdymas bus grindžiamas vizų režimo supaprastinimo susitarimu / readmisijos susitarimu. ES pripažįsta Armėnijos vaidmenį priimant pabėgėlius iš Sirijos, kuris suteikia jai teisę į ES regioninio patikos fondo, sukurto reaguojant į krizę Sirijoje ⁽¹⁾, paramą.

Kad būtų galima įveikti pasaulinės rinkos keliamus iššūkius, būtini patikimi visų lygmenų gebėjimai tiek versle, tiek viešojo administravimo sektoriuje. **Būtina stiprinti ankstyvąjį ugdymą, pradinį, vidurinį ir aukštąjį mokymą bei profesinį rengimą ir mokymą**, taip pat ugdymo bei mokymo sistemos ir verslo subjektų bendradarbiavimą, kad jie visapusiškai padėtų plėtoti tuos gebėjimus. Armėnijai prisijungus prie programos „Horizontas 2020“, ypač daug dėmesio bus skiriama moksliniams tyrimams ir **inovacijoms**.

⁽¹⁾ 2014 m. gruodžio 10 d. Komisijos sprendimas C(2014) 9615 dėl Europos Sąjungos regioninės plėtros fondo, sukurto reaguojant į krizę Sirijoje (fondo „Madad“).